

22 aprilie - Ziua Pământului

"A înțelege lumea naturală și ceea ce este în ea reprezintă sursa nu numai a unei mari curiozități, dar și a unei mari împliniri."
David Attenborough

În fiecare an, la 22 aprilie, se sărbătorește **Ziua Pământului/Earth Day**, inițiată în Statele Unite ale Americii într-o perioadă în care a început să se vorbească din ce în ce mai des despre mediul înconjurător.

Ziua Pământului a fost fondată de senatorul american Gaylord Nelson în anul 1970, cu scopul de a trezi clasa politică din dezinteresul pe care îl arată față de mediu.

Ziua Pământului a fost celebrată în primul an de circa 20 milioane de cetățeni americani, în marea lor majoritate tineri și foarte tineri.

Ideea senatorului Nelson s-a bucurat de susținere din partea unui grup de studenți, lideri de organizații și oameni de afaceri din Philadelphia, dar și din alte regiuni, astfel că în 1970, între 16 și 22 aprilie, au fost organizate tot felul de activități pentru a educa publicul cu privire la importanța protejării mediului înconjurător.

Prima zi a Pământului a contribuit la crearea Agenției pentru Protecția Mediului Înconjurător a Statelor Unite ale Americii și a deschiderii căii pentru un aer curat, apă curată și acțiuni pentru speciile pe cale de dispariție.

20 de ani mai târziu, în 1990, nu mai puțin de 200 de milioane de oameni din 141 de țări s-au mobilizat pentru a sărbători Ziua Pământului. Evenimentele din acel an au dat un imbold puternic activităților de reciclare și au pavat calea pentru summitul dedicat mediului înconjurător al Națiunilor Unite, din 1992. Una dintre cele mai ample mobilizări de Ziua Pământului a avut loc în 2007, adunând circa un miliard de oameni.

În anul 2009, Organizația Națiunilor Unite a declarat ziua de 22 aprilie ca sărbătoare oficială a planetei Pământ și ca expresie comună a dorinței tuturor de a construi o societate stabilă, pentru un viitor mai curat și mai verde.

Stilul de viață adoptat de oameni în ultima perioadă s-a dovedit a fi nechibzuit. Cel mai cuprinzător studiu realizat vreodată în acest domeniu, inserează concluziile a peste 1300 de experți din 95 de țări și demonstrează că maniera în care au fost pînă acum exploatare resursele naturale riscă să pună sub semnul întrebării însăși posibilitatea Terrei de a asigura supraviețuirea generațiilor viitoare.

Modalitatea dezechilibrată de folosire a bogățiilor naturale a produs modificări ireversibile în sensibila balanță care asigură viața pe Pământ. În același timp, drept urmare a acestei adevărate secături, eforturile de îmbunătățire a condițiilor de viață în zonele afectate de sărăcie și boală ar putea fi compromise. Studiul, realizat sub egida Națiunilor Unite, în urma experimentelor și cercetărilor efectuate timp de patru ani, relevă că oamenii au modificat în mod dramatic, într-o perioadă extrem de scurtă de timp, majoritatea ecosistemelor. Felul în care societatea și-a asigurat în ultimii 50 de ani rezervele de hrană, apă potabilă, lemn și petrol a dus la o adevărată degradare a mediului înconjurător.

Astăzi “**Ziua Pământului**” este sărbătorită pe plan internațional și are drept scop mobilizarea oamenilor din întreaga lume, în vederea protejării mediului înconjurător, prin acțiuni la nivel personal, comunitar, național și internațional. În prezent există peste 4.000 de organizații neguvernamentale în 170 de țări ce promovează acțiuni de educare a populației în spirit ecologic.

În Republica Moldova, **Ziua Pământului** este sărbătorită începînd cu anul 1990. Acțiunile realizate cu această ocazie includ activități de salubritate, plantare, amenajare a teritoriului, ore ecologice petrecute în școlile din țară, activități de informare, concursuri etc. Se insistă asupra soluțiilor care permit eliminarea, sau cel puțin minimizarea, efectelor negative ale activităților oamenilor. Aceste soluții includ reciclarea materialelor, conservarea resurselor naturale, precum petrolul și energia, interzicerea folosirii produselor chimice, dăunătoare și oprirea distrugerii habitatelor fundamentale și protejarea speciilor de animale și plante amenințate cu dispariția.

Serviciul Hidrometeorologic de Stat (SHS) al Republicii Moldova către **Ziua Pământului** vine cu activități de monitorizare ecologică privind schimbările climatice, hidrologice și radiologice ce influențează calitatea componentelor mediului pe întreg teritoriul țării.

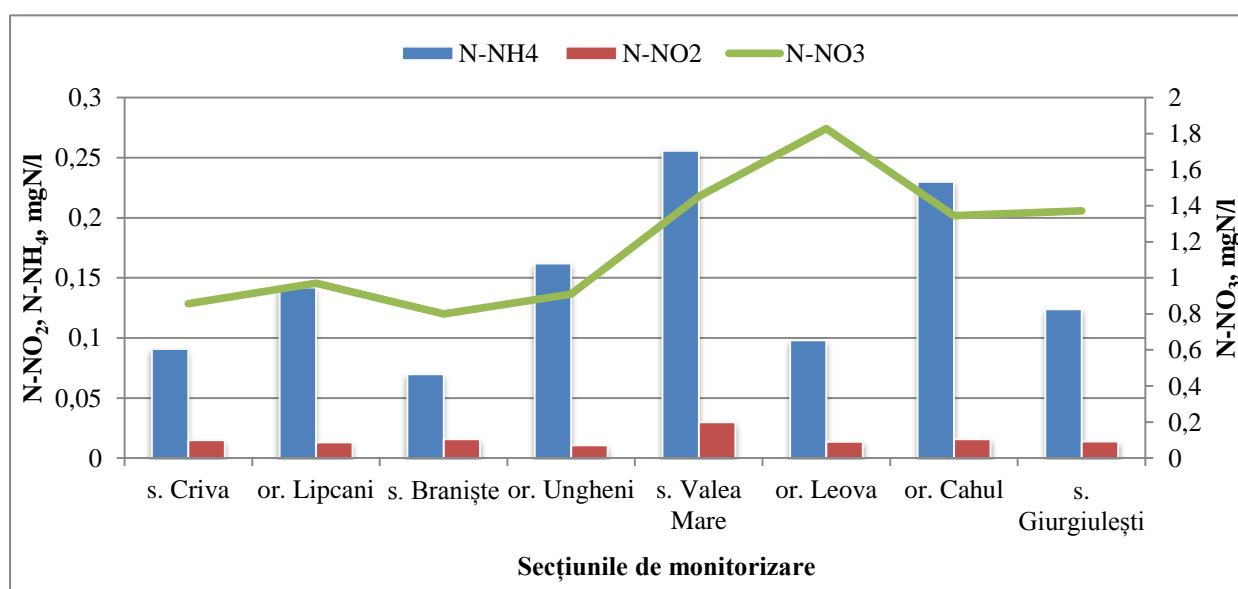
Apa este un factor de mediu indispensabil vieții. Apa se găsește totdeauna acolo unde există viață și formează substanța cea mai răspândită pe Pământ. Lipsa de apă sau consumul de apă poluată are multiple consecințe negative asupra omului și sănătății sale.

Republica Moldova dispune de toate tipurile de resurse de apă dulce (râuri, lacuri și apele subterane). Cea mai mare resursă de apă dulce provine din r. Nistru și r. Prut.

Apele de suprafață din râurile Nistru și Prut, cât și cele subterane, sînt cele mai accesibile, mai bine repartizate pe teritoriu și cu o pondere mare în privința valorificării economice.

Datele observațiilor din cadrul SHS demonstrează că în ultimii ani calitatea apei acestor râuri, în conformitate cu Regulamentul cu privire la cerințele de calitate a mediului pentru apele de suprafață - HG 890 din 22.11.2013, se caracterizează cu o poluare moderată (clasa a III-a) sau, mai rar, poluare (clasa a IV-a) care se datorează, în special, elementelor biogene, compușilor cuprului, fenolilor și produselor petroliere (figura 1).

Figura 1. Percentila 90 pentru elementele biogene din grupa azotului pentru anul 2015 în secțiunile de monitoring ale r. Prut

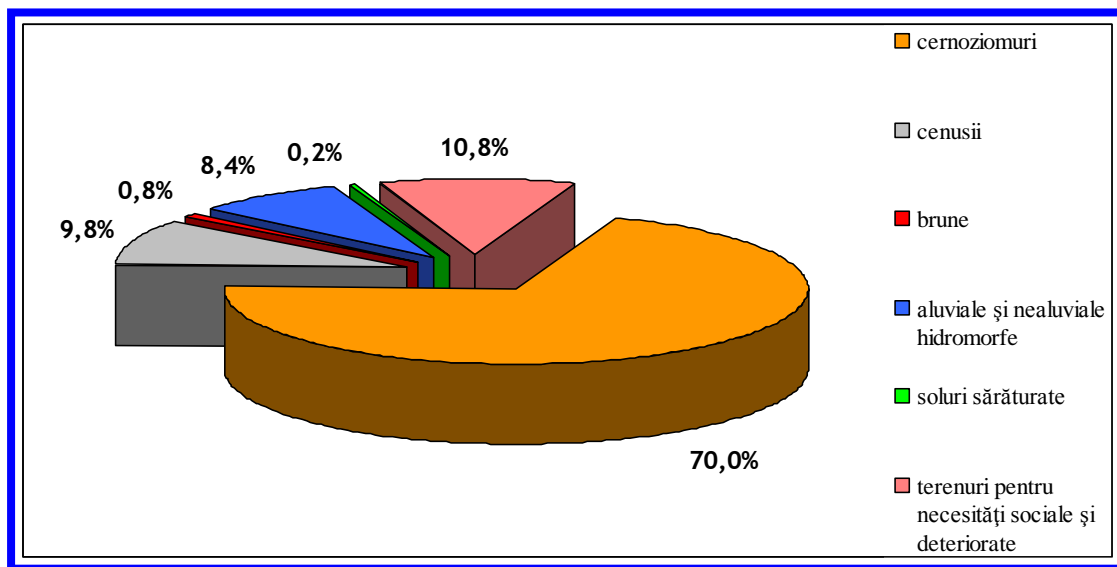
Calitatea apei râurilor mici se caracterizează printr-un grad înalt de poluare cu ioni de amoniu, nitriți, compușii cuprului, cu un nivel înalt al consumului biochimic de oxigen (CBO₅) și parametrilor de mineralizare, precum și cu un nivel scăzut al conținutului de oxigen dizolvat în apă.

Solurile constituie principala resursă naturală a Republicii Moldova. În raport cu multe alte state din Europa, Republica Moldova se caracterizează printr-un grad înalt de valorificare agricolă a teritoriului și prin ponderea mare a terenurilor arabile care alcătuiesc 73% din suprafața terenurilor agricole.

Importanța social-economică a solurilor este determinată de realizarea potențialului lor productiv, fiind folosite în calitate de mijloc de producere în agricultură. Învelișul de sol este principala bogăție naturală a țării.

Deși, procesele de eroziune și parțial cele de salinizare afectează suprafețe destul de mari, totuși în republică ponderea cea mai mare o au solurile fertile. Principala particularitate a învelișului de sol al Republicii Moldova, constă în predominarea cernoziomurilor pe o suprafață de peste 70 % din teritoriul republicii (figura 2).

Figura 2. Repartizarea tipurilor principale de sol în cadrul fondului funciar în Republica Moldova

Din suprafața totală de 3384,6 mii ha a terenurilor Republicii Moldova, terenurile cu destinație agricolă - 2026,5 mii ha în anul 2015 sînt în creștere față de anul precedent cu 2,3 mii ha. Cea mai mare parte din ele - 72,7 %, revenind terenurilor arabile, iar restul viței de vie, livezilor, pășunilor, fînețelor și pîrloagelor.

Republica Moldova este o țară cu o economie agrară evidentă. Toate ramurile de bază a economiei țării își au începutul în agricultură. Activitatea complexului

agroindustrial, ponderea căruia constituie în produsul intern brut 33 - 40 la sută, se bazează pe exploatarea resurselor funciare.

Spre deosebire de celelalte componente ale mediului înconjurător, solul joacă rolul unui absorbant, purificator și neutralizator biologic de poluanți, mineralizator al reziduurilor organice.

Solul este mai dificil de decontaminat decât aerul sau apa. Din această cauză nu trebuie de subestimat gravitatea poluării solului, deoarece în cazul dat nu se poate aplica nici un procedeu de restabilire.

Atmosfera este unul dintre cele mai fragile subsisteme ale mediului datorită capacității sale limitate de a absorbi și a neutraliza substanțele eliberate continuu de activitățile umane.

Creșterea producției de energie, industria chimică, metalurgică, de ciment, circulația rutieră și aeriană, arderea gunoaielor, sunt tot atâtea cauze care fac ca în ultimul timp să devină tot mai acută poluarea atmosferei.

În Republica Moldova, conform datelor SHS, nivelul înalt de poluare cu pulberi totale, dioxid de azot și aldehydă formică ce se menține pe parcursul mai multor ani (figura 3), poate fi explicat prin influența unui șir de factori ca: salubritatea insuficientă a arterelor și piețelor urbane, intensificarea traficului rutier urban, spațiile mari de sol afânat și gazele deteriorate, activitatea întreprinderilor industriale neutilitate adecvat cu sisteme de captare și neutralizare a noxelor emise. Contribuie la sporirea nivelului poluării și condițiile de stagnare a aerului, condiționate de stratificarea stabilă, vântul slab și lipsa precipitațiilor.

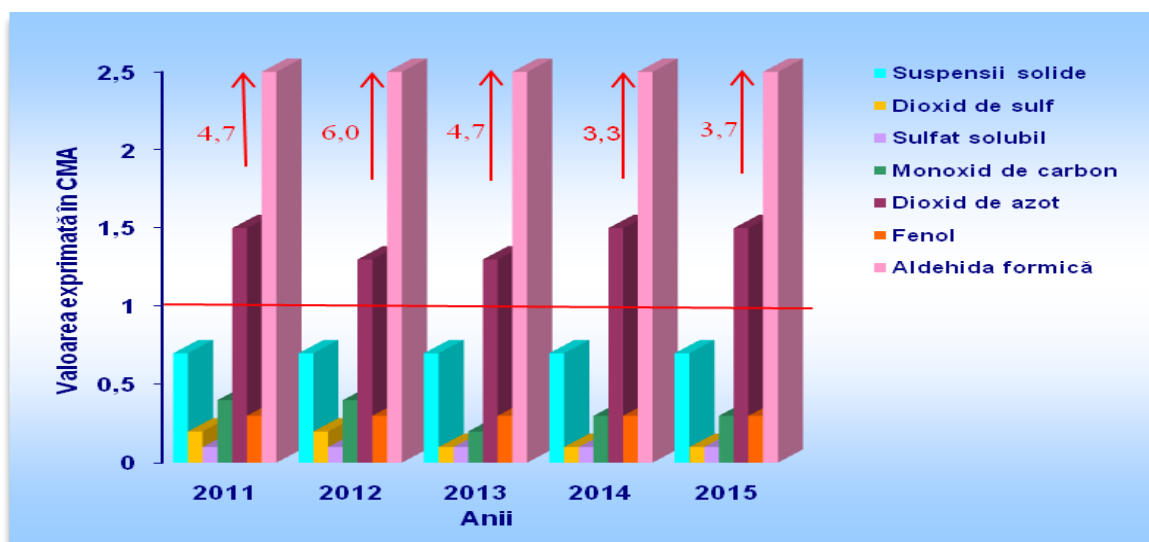

Figura 3. Dinamica poluării aerului în perioada anilor 2011-2015, în mun. Chișinău

Poluarea atmosferei are urmări neplăcute, adesea grave, asupra omului și mediului său înconjurător, sub diferite forme: împiedică creșterea plantelor, diminuează valoarea produselor agricole, reduce vizibilitatea și adaugă mirosuri neplăcute mediului ambiant și cel mai important, afectează sănătatea omului.

Prevenirea și combaterea poluării atmosferei este o sarcină primordială a tuturor țărilor și guvernelor din lumea întreagă.

Ziua Pământului este menită să atragă atenția oamenilor asupra importanței mediului înconjurător, asupra efectelor poluării și să educe cu privire la acțiunile pe care fiecare dintre noi le poate întreprinde pentru a ajuta la conservarea naturii.

Ziua Pământului ne readuce aminte cât de mult ar trebui să apreciem minunatele daruri pe care ni le-a făcut mama natură. Ar trebui să îi aducem un omagiu pământului măcar în această zi, să medităm la el și, în cele din urmă, să luptăm în mod concret pentru sănătatea și curățenia lui.

De **Ziua Pământului** ar trebui să învățăm să fim mai responsabili față de planeta pe care locuim. Prin urmare, putem face câteva gesturi minore care, în timp, pot genera schimbări semnificative.

Direcția Monitoring al Calității Mediului